

Kopie
792 Ger. W.
Afgeleverd aan: mr. H.J. Vrij van
griffierecht - art. 280,2° W.Reg.

Arrestnummer C / 1208 / 2021
Repertoriumnummer 2021 / 3349
Datum van uitspraak 09 september 2021
Rolnummer 2021/SO/8 [REDACTED]
Notitienummer parket-generaal 2021/PGA/572 2021/VJ12/8

Mededeelbaar aan de
ontvanger

SLV

Hof van beroep Antwerpen

Arrest

kamer C6 - sociaal
correctionele zaken

Aangeboden op
Niet te registreren

COVER 01-00002306972-0001-0019-01-01-1

2021/PGA/572 - 2021/VJ12/8

Het **OPENBAAR MINISTERIE**
en de **BURGERLIJKE PARTIJ**:

H.M.,
RRN (...)
geboren te (...) (Marokko) op (...)
woonstkeuze doende bij zijn raadsman Mr. H.J., kantoorhoudende te 2000
ANTWERPEN, (...)
van de Marokkaanse nationaliteit

vertegenwoordigd door mr. H.J., advocaat bij de balie provincie Antwerpen

tegen

1603 **E.S.**,
RRN (...)
vrachtwagenchauffeur nationaal transport
geboren te (...) (Marokko) op (...)
wonende te 2020 ANTWERPEN, (...)
van de Marokkaanse nationaliteit

Beklaagde, aanwezig en bijgestaan door mr. V.K. , advocaat bij de balie provincie
Antwerpen

1. Ten laste gelegde feiten

Als dader of mededader in de zin van artikel 66 van het strafwetboek;

**Te 2020 Antwerpen tussen 31 december 2017 en 8 december 2019, met het laatste feit op
7 december 2019**

A/
Bij samenhang

De werving, het vervoer, de overbrenging, de huisvesting, de opvang van een persoon, de wisseling of de overdracht van de controle over hem teneinde deze persoon aan het werk te zetten of te laten aan het werk zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid in verzwarende omstandigheden die aan de toestand van het slachtoffer

gebonden zijn (minderjarig, bijzonder kwetsbare positie van het slachtoffer) of in omstandigheden van de mensenhandel (gebruik van geweld, het leven van het slachtoffer in gevaar is gebracht),

1 persoon tewerkgesteld met schending van deze bepaling, namelijk:

H.M.

met name door de sociaaleconomische precaire toestand, en de kwetsbare toestand ingevolge het illegaal verblijf van de genaamde H.M. uit te buiten door hem in mensonterende omstandigheden te huisvesten, meer bepaald in een koude en vochtige kelder met schimmel op de muren zonder ventilatie, noch natuurlijke verlichting of sanitair, alwaar hij sliep op twee cementzakken, en met als doel hem in mensonwaardige en onaanvaardbare arbeidsomstandigheden te werk te stellen, zijnde elke dag van de week en dit meer dan 9u per dag en zonder enige verloning.

- inbreuk op artikels 433 quinquies, § 1 en 433 septies van het Strafwetboek
- strafbaar gesteld door artikels 433 septies en 433 novies van het Strafwetboek

B/

Als werkgever, zijn aangestelde of zijn lasthebber, de gegevens vereist krachtens het hierna vermelde koninklijk besluit van 5 november 2002, niet elektronisch meegedeeld hebben aan de instelling belast met de inning van de socialezekerheidsbijdragen in de voorgeschreven vorm en op de voorgeschreven wijze, uiterlijk op het tijdstip waarop de werknemer zijn prestaties aanvat

1 persoon tewerkgesteld met schending van deze bepaling, namelijk:

H.M.

- inbreuk op de artikelen 4 tot 8 van het koninklijk besluit van 5 november 2002 tot invoering van een onmiddellijke aangifte van tewerkstelling, met toepassing van artikel 38 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels
- strafbaar gesteld door artikel 181 van het Sociaal Strafwetboek, ingevoerd bij artikel 2 van de wet van 6 juni 2010 tot invoering van het Sociaal Strafwetboek
- strafbaar met een sanctie van niveau 4

C/

Als werkgever, aangestelde of lasthebber, arbeid heeft doen of laten verrichten door een buitenlandse onderdaan die niet is toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan

drie maanden of tot vestiging in België

1 persoon tewerkgesteld met schending van deze bepaling, namelijk:

H.M.

- inbreuk op artikel 4, §1, eerste lid, van de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- strafbaar gesteld door artikel 12/1, §1, eerste lid, 1°, de wet van 30 april 1999 betreffende de tewerkstelling van buitenlandse werknemers
- vatbaar voor een administratieve geldboete op grond van artikel 13/6, §2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004

Tevens gedagvaard om het verbod te horen opleggen om zelf of via een tussenpersoon, de onderneming of inrichting waar de inbreuk werd begaan geheel of gedeeltelijk uit te baten of er onder gelijk welke hoedanigheid dan ook in dienst te worden genomen en dit gedurende een termijn van één maand tot drie jaar.

bij toepassing van art. 106, §1, eerste lid Sociaal Strafwetboek

2. Bestreden beslissing

2.1. Er werd hoger beroep ingesteld op:

- 11 januari 2021 door beklaagde tegen alle beschikkingen,
- 12 januari 2021 door het openbaar ministerie tegen alle beschikkingen,

2.2. Er werd een verzoekschrift in de zin van art. 204 van het Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg te Antwerpen, afdeling Antwerpen op:

- 11 januari 2021 door beklaagde,
- 12 januari 2021 door het openbaar ministerie,

2.3. tegen het vonnis, op tegenspraak gewezen op **14 december 2020** door de rechtbank van eerste aanleg **Antwerpen, afdeling Antwerpen**, AC1 kamer (1 rechter), waarbij beslist werd als volgt:

Op strafgebied

PAGE 01-00002306972-0004-0019-01-01-4

Ten aanzien van E.S.,

Veroordeelt E.S. voor de vermengde feiten van de tenlasteleggingen A, B en C:

tot een **gevangenisstraf van 1 jaar**

en tot een **geldboete van 24000,00 EUR**, zijnde **3000,00 EUR** verhoogd met 70 opdecimen.

Boete vervangbaar bij gebreke van betaling binnen de wettelijke termijn door een gevangenisstraf van 90 dagen.

Ontzet E.S. uit de rechten voorzien in artikel 31 eerste lid Sw. voor een periode van **vijf jaar** conform artikel 433novies Sw.

Veroordeelt E.S. tot betaling van:

- een bijdrage van 1 maal 200,00 EUR, zijnde de som van 1 maal 25,00 EUR verhoogd met 70 opdecimen, ter financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en de occasionele redders
  - een bijdrage van 20,00 EUR aan het Begrotingsfonds voor juridische tweedelijnsbijstand
- een vaste vergoeding voor beheerskosten in strafzaken. Deze vergoeding bedraagt 50,00 EUR
  - de kosten van de strafvordering tot op heden begroot op 29,08 EUR

Op burgerlijk gebied

Verklaart de eis van de burgerlijke partij H.M. ontvankelijk en gegrond als volgt.

Veroordeelt E.S. om als schadevergoeding te betalen aan de burgerlijke partij H.M. de som van: **vijfenveertigduizend achthonderdzesenzeventig euro en tweeënzestig cent (45846,62 EUR) definitief**, te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke interestvoet vanaf 20 december 2018 (gemiddelde datum) tot heden en met de verwijlinteresten aan de wettelijke interestvoet vanaf heden tot op de dag van gehele betaling.

Veroordeelt E.S. om als rechtsplegingsvergoeding aan H.M. te betalen de

som van 3000,00 EUR (art.1022 Gerechtelijk Wetboek - art.1 tot 13 Wet van 21/4/2007 - art.162 bis - 194 Wetboek van Strafvordering).

3. Rechtspleging voor het hof

- a) De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 10 juni 2021.
- b) Het hof heeft hierbij gehoord:
  - het openbaar ministerie in de uiteenzetting van de zaak en in zijn vordering;
  - de burgerlijke partij in haar middelen ontwikkeld door haar advocaat;
  - de beklaagde in zijn middelen van verdediging voorgedragen door hemzelf en zijn advocaat;
- c) De in de processtukken aanwezige conclusies van de burgerlijke partij en beklaagde werden regelmatig neergelegd en in het beraad betrokken. Geen enkele procespartij formuleert op dit punt enige kritiek of werpt desbetreffend een bezwaar op.

4. Beoordeling

4.1. Ontvankelijkheid van de rechtsmiddelen

- a) Het hoger beroep van beklaagde aangetekend op 11 januari 2021 tegen alle beschikkingen van het bestreden vonnis is ontvankelijk. Bij regelmatig verzoekschrift van 11 januari 2021, tijdig ingediend op de griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis heeft gewezen, voert beklaagde gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrieven aan.
  - Met betrekking tot de procedure, voert beklaagde aan dat hij zich gegriefd voelt door het niet-verhoren van de door hem tijdens het onderzoek opgelijste getuigen.
  - Met betrekking tot de schuld wordt de schuldigverklaring aan tenlastelegging A betwist.
  - Eveneens wordt de straf en de burgerlijke rechtsvordering van de burgerlijke partij H.M. betwist.
- b) Het hoger beroep van het openbaar ministerie aangetekend op 12 januari 2021 tegen alle beschikkingen t.a.v. beklaagde is ontvankelijk, enkel voor zover dit de

beschikkingen op strafrechtelijk gebied betreft. Het hoger beroep is, bij gebrek aan hoedanigheid, niet ontvankelijk voor het overige.

Bij regelmatig verzoekschrift van 12 januari 2021, tijdig ingediend op de griffie van de rechtbank die het bestreden vonnis heeft gewezen, voert het openbaar ministerie een gepreciseerde en voldoende nauwkeurige beroepsgrief aan met betrekking tot de straf. Het beroep ingesteld door beklagde op 11 januari 2021 werd gevolgd omdat het betreden vonnis onvoldoende bestraffing voorziet van de beklagde.

4.2. Beoordeling ten gronde

4.2.1. Omvang van de beoordeling ten gronde

- a) Ingevolge de devolutieve werking van het hoger beroep in samenhang met de effecten van het vigerend grievenstelsel, ligt de volledige beoordeling van de strafzaak met uitzondering van de schuld aan tenlasteleggingen B. en C. aan het hof voor.
- b) Het hof heeft ambtshalve geen grieven van openbare orde opgeworpen zoals bedoeld in artikel 210, tweede lid, Wetboek van Strafvordering.

4.2.2 Beoordeling ten gronde op strafrechtelijk gebied

4.2.2.1. Uiteenzetting van de feiten

De inspectiedienst Toezicht op de Sociale wetten voerde op 7 december 2019 een onaangekondigde controle uit samen met de lokale politie bij R.T. dat door de eenmanszaak van beklagde wordt uitgbaat. Het betreft op dat ogenblik een bedrijf om goederen op te sturen naar Marokko.

Bij het binnenkomen van de zaak zag de sociaal inspecteur een man (die later geïdentificeerd wordt als H.M., 8 oktober 1972, van Marokkaanse nationaliteit) die verzendingsgegevens van een klant aan het noteren was in een boekje met 'bagagebonnen' voor het versturen van koffers en zakken.

Bij de vraag naar zijn identiteitsbewijs, antwoordde H.M. dat deze in de kelder lag, waar hij naar eigen zeggen moest slapen. Met zijn uitdrukkelijke toestemming volgde de sociaal inspecteur hem naar de kelder.

Er werden foto's genomen van de plaatsgesteldheid van de kelder. Volgens de sociaal inspecteur betrof het een koude, vochtige kelder met schimmel op de muren. Er was geen ventilatie en het rook er muf. Er was geen natuurlijke verlichting of sanitair in de kelder. Er waren twee cementzakken waarrond H.M. naar eigen zeggen plasticfolie had getrokken om toch enigszins comfortabel en droog te liggen. Er stond eveneens een oude smerige zetel. De bezittingen van de man lagen in 3 plastic zaken op een hoop rommel. (stuk 21 strafdossier)

Er werden boekjes waarin de transacties van de verzendingen vermeld werden, in beslag genomen (stukken 29-32 strafdossier). Het oudste dateert van 2 juni 2019 en het handschrift kwam overeen met dat van H.M. (stuk 19 strafdossier). Het nummer van H.M. stond eveneens vermeld op het visitekaartje van de zaak (stuk 18 strafdossier).

H.M. was niet toegelaten of gemachtigd tot een verblijf van meer dan drie maanden of tot vestiging in België (stuk D2 strafdossier). Hij had reeds op 21 september 2017 een bevel gekregen om het grondgebied te verlaten en een inreisverbod gedurende drie jaar (stukken 25 en 41-44 strafdossier). Op 30 juni 2019 werd dit bevel herbevestigd na een controle van de politiediensten waar hij alleen in de zaak R.T. werd aangetroffen (stukken 22-27 strafdossier).

Hij werd overgedragen aan Payoke vzw en hij vroeg het statuut van slachtoffer van mensenhandel.

H.M. verklaarde op 9 december 2019 o.a. het volgende:

- Hij was in 1996 naar België gekomen.
- Hij werkte 2,5 jaar op het adres (...) te 2020 Antwerpen, eerst in het café (...) van beklaagde (tafels proper maken en thee maken) en vanaf mei 2019 moest hij werken in het reisbureau dat beklaagde er had opgericht. Hij moest er mensen ontvangen, pakketten wegen, inpakken en opschrijven en de verzendingen doen.
- Beklaagde zei hem steeds dat hij hem zou helpen i.v.m. Belgische verblijfsdocumenten.
- Er werden op voorhand geen afspraken gemaakt wat hij zou verdienen. Wanneer hij veel klanten had, kreeg hij af en toe wat geld. Hij kreeg brood en koffie en af en toe wat geld voor sigaretten. In ruil voor zijn werk mocht hij in de kelder slapen. Daar heeft hij de laatste 2,5 jaar moeten slapen.
- Hij moest er alle dagen de zaak open houden; alle dagen van 10u tot 19u.

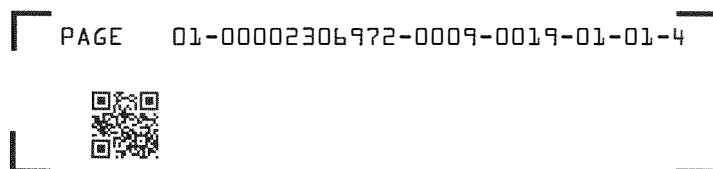

- Om 9u30 stond hij op. In de pompbak van de keuken kon hij zich een beetje wassen. Af en toe kon hij wel bij een vriend eens gaan douchen. Hij kreeg meestal enkele euro's om bij een Turkse bakkerij wat brood te halen. Om 10u deed hij de zaak open. Dan moest hij alle klanten die er tot 19 u binnenkwamen verder helpen. Hij baatte de zaak helemaal alleen uit.
- Heel soms op zondag hoefde hij niet te werken.
- Loon kreeg hij niet. Gewoon af en toe 10 of 15euro, soms niets. Hij kreeg eten en af en toe wat sigaretten. Hij was genoodzaakt om in een kelder te wonen.
- Hij woonde 2,5 jaar in een koude, natte kelder van R.T. Wanneer hij wilde slapen moest hij zich op cementzakken in de kelder leggen, waarop hij een kleine matras kon leggen. Die had hij van een klant gekregen. Hij draaide daar folie rond. Boven was er een wc, bij zijn slaapplaats niet. Hij moest zijn weinige bezittingen tussen een hoop rommel leggen.
- Beklaagde zei hem dat hij bij een controle moest zeggen dat hij er niet werkte en dat hij er enkel onderdak kreeg. Tijdens de controle zei hij (=beklaagde) ook in het Berbers dat hij (H.M.) niets mocht zeggen.
- Hij had een sleutel van de zaak.
- Het rook er naar schimmel en het was er erg koud. Hij moest slapen met zijn kleren en zijn vest en schoenen aan. Hij had wel een dekentje. Er was geen verwarming. Ook tijdens de winter kreeg hij niets om zich te verwarmen. Hij had heel even een elektrisch toestel gekregen van een buurtbewoner die van zijn situatie wist om te verwarmen tijdens de winter. Maar beklagde heeft dit weer afgenomen. Hij vond dit verspilling van energie. Tijdens de zomer was het er zo warm dat hij er amper kon ademen. Er liepen geen muizen maar wel spinnen en kakkerlakken.
- Hij mocht er wonen zolang hij er voor beklagde werkte.
- Zijn mentale toestand verslechterde. Het enige waarmee hij kon voorkomen dat hij 'zot' werd, was lopen. Anders piekerde hij voortdurend over zijn leven, zijn kinderen. Hij had hen jaren niet gezien. Hij miste zijn kinderen en hun belangrijke gebeurtenissen. Zo is zijn zoon 6 maanden geleden verloofd en kon hij hem niet zien.
- Hij was bang voor zijn gezondheid. Hij was gevoelig aan astma, omdat zijn vader daaraan is gestorven. Hij kon in de kelder niet goed ademen.
- Hij had verder geen geld. Hij was helemaal afhankelijk van beklagde.
- Voor R.T. heeft hij maandenlang buiten geslapen op straat.

(stukken 10-13 strafdossier)

Beklaagde verklaarde tijdens zijn verhoor op 12 december 2019 o.a. het volgende:

- In de vorige periode toen het koud was, moest hij (= H.M.) op straat slapen. Hij smeekte hem of hij bij hem mocht komen slapen, tot twee keer toe. Eerst wilde hij niet, maar verschillende mensen die hem kenden, hebben hem gevraagd om hem daar te laten slapen. Hij overhandigt een lijst met getuigen die dit kunnen bevestigen. Hij zweert in naam van god dat hij alleen eten kreeg en daar mocht slapen. Hij kwam regelmatig langs om te zien of hij gegeten had of niet. Regelmatig vroeg hij hem om werk te gaan zoeken, want hij kon niet oneindig bij hem blijven slapen. Twee maanden geleden heeft hij hem laten begeleiden om hem te laten slapen in een opvanghuis in het zuid. Er was daar geen plaats. Toen hij hem ergens anders naar stuurde en hij daar een afspraak had, is hij niet gegaan. Sinds januari 2018 mocht hij daar slapen en heeft hij hem eten gegeven. Hij kon nergens anders naartoe.
- Hij (= H.M.) slaapt op een matras in het lokaal waar hij (= beklaagde) werkt, niet in de kelder.
- Omdat zijn kleren stinken, had hij gevraagd dat hij zijn spullen in de kelder zou leggen.
- Ze hebben het verblijfsdocument van H.M. afgepakt. H.M. had hem gezegd dat hij geen adres had en geen geld.
- Hij (= H.M.) heeft nooit voor hem gewerkt. Hij herhaalt dit meermaals tijdens het verhoor.
- Hij werkt voor hem door hem eten en kleren te geven. Hij gaf hem af en toe 5 euro om zijn kleren te wassen.
- Eergisteren had hij een vriend van H.M. gezien. Hij heeft H.M. gebeld en op luidspreker gezet. Hij vroeg aan H.M. waarom hij leugens vertelde over een man die hem hielp. H.M. antwoordde dat hij had gelogen om aan papieren te geraken.

(stukken 1-5 strafdossier)

4.2.2.2 Procedure: het horen van getuigen à décharge

Volgens artikel 6.3.d EVRM, dat bijzondere toepassingsmodaliteiten bevat van het door artikel 6.1 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces, heeft eenieder die wegens een strafbaar feit wordt vervolgd ook het recht getuigen à décharge te ondervragen of te doen ondervragen. Artikel 6.1 en 6.3.d EVRM kent aan een beklaagde evenwel geen absoluut of onbeperkt recht toe om getuigen à décharge door de politie te doen ondervragen of op de rechtszitting als getuige te horen. Het komt aan de beklaagde toe aan te tonen en te motiveren dat het horen van een getuige à décharge noodzakelijk is voor de

waarheidsvinding. Het staat dan aan de rechter om daarover te oordelen, waarbij hij er dient over te waken dat het recht van de beklaagde op een eerlijk proces in zijn geheel beschouwd niet in het gedrang wordt gebracht.

Beklaagde vraagt om de genaamden H.O. , E.C.A en B.M. te horen als getuigen en te bevragen omtrent de feiten en de resultaten van het strafonderzoek, onder meer de gezegdes van H.M. dat hij reeds 2,5 jaar in de kelder verbleef.

Hij brengt geschreven en ondertekende verklaringen bij die zouden uitgaan van deze personen.

Het hof is van oordeel dat het horen van deze personen niet noodzakelijk is voor de waarheidsvinding in dit dossier.

Het hof stelt vast dat bij de drie schriftelijke verklaringen geen enkele kopie van een identiteitsdocument gehecht is zodat niet kan nagegaan worden van wie deze verklaringen effectief uitgaan. Bovendien werd geen enkel adres van hun woonplaats vermeld. Het feit dat twee getuigen in hun schriftelijke verklaring stellen dat H.M. in het café overnachtte, sluit niet uit dat hij in de kelder sliep. Tijdens de nacht was het café c.q. R.T. immers gesloten en konden de getuigen immers niet *de visu* vaststellen waar hij effectief sliep.

Bovendien kan aan de geloofwaardigheid van de verklaring van H.O. getwijfeld worden aangezien deze stelt dat hij H.M. nooit heeft zien werken in het café (terwijl hij er volgens eigen zeggen dagelijks kwam).

4.2.2.3 Beoordeling van de schuld

Beklaagde betwist niet langer de schuld aan de tenlasteleggingen B en C, met name de niet-Dimona-melding en tewerkstelling van een persoon die niet gemachtigd is tot verblijf van meer dan 3 maanden, met name van H.M..

De schuld van beklaagde aan de hem ten laste gelegde feiten sub tenlastelegging A. dat kadert in mensenhandel met de verzwarende omstandigheid dat het misdrijf is gepleegd door misbruik te maken van de kwetsbare toestand waarin de persoon m.n. H.M. verkeerde, is door de stukken van het dossier en door het onderzoek ter terechtzitting van het hof, bewezen gebleven.

De gedetailleerde verklaring van H.M. wordt ondersteund door de *de visu* vaststellingen van de sociaal inspecteur.

Beklaagde erkende dat H.M. verbleef op het adres waar de eenmanszaak van beklaagde werd uitgebaat. Uit het fotodossier blijkt dat de woonomstandigheden erbarmelijk waren. Hieruit en de vaststellingen van de sociaal inspecteur blijkt dat H.M. in een vuile, vochtige en koude kelder zonder ventilatie, natuurlijk licht of sanitair sliep en dit op in folie gewikkelde cementzakken met een matras (dat hij gekregen had van een klant). Tijdens de controle op 7 december 2019 werd op geen enkel ogenblik vastgesteld dat er op dit adres op het gelijkvloers een slaapruiimte voorzien was.

Zelfs indien H.M. op de zetel in de kelder zou geslapen hebben, stelde de sociaal inspecteur vast dat deze zetel oud en smerig was en was deze geplaatst in een ongezonde omgeving. Evenmin is het geloofwaardig dat de lokalen van het handelspand waarin een café c.q. een verzendingsdienst voor goederen werd uitgebaat (en waar H.M. zou geslapen hebben volgens beklaagde), aangepast zouden geweest zijn om op een menswaardige wijze in te wonen.

Het feit dat het om de eigen keuze zou gegaan zijn van H.M. om daar te verblijven, is irrelevant. De toestemming van de betrokken personen is immers zonder belang (cf. artikel 433quinquies, § 1, tweede lid Sw.).

Naast de erbarmelijke woonomstandigheden, blijkt dat H.M. :

- meer dan 8 uur per dag en meer dan 40 uur per week diende te werken zonder zondagsrust (tenzij uitzonderlijk).
- op onregelmatige tijdstippen van beklaagde 10 à 15 euro kreeg. Meestal kreeg hij enkel brood en koffie en soms sigaretten. Ook uit de schriftelijke verklaringen neergelegd door beklaagde blijkt dat deze personen H.M. eten of geld gaven. Door het gebrek aan een eerlijke verloning door beklaagde kon H.M. immers niet zelf voorzien in de meest essentiële behoeften zoals eten. door
- beklaagde steeds gezegd werd dat hij hem zou helpen met de verblijfsdocumenten; bij de vraag van H.M. om alles voor hem in orde te brengen zodat hij hier een leven kon opbouwen, antwoordde beklaagde altijd dat hij moest wachten.
- de instructie gekregen had van beklaagde dat hij bij een controle niets over de tewerkstelling mocht zeggen.
- geen socialezekerheidsrechten kon opbouwen aangezien hij niet Dimona gemeld was.
- illegaal in het land verbleef en hij geen geld had, waardoor hij volledig afhankelijk was van beklaagde.

De tewerkstelling van een werknemer op een wijze dat hij economisch uitgebuit wordt, is een tewerkstelling die strijdig is met de menselijke waardigheid zoals bedoeld in artikel 433quinquies § 1, 3°. Het tewerkstellen van een buitenlandse werknemer zonder arbeid- of verblijfsvergunning tegen een variabele, uiterst minimale vergoeding zonder enige sociale bescherming en zonder respect van de reglementering met betrekking tot de arbeidsduur en zondagsrust, houdt een gedwongen onderwerping aan willekeur in en stemt overeen met mensenhandel.

De feiten zijn enkel strafbaar als de vervolgte persoon heeft gehandeld teneinde het slachtoffer aan het werk te zetten in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid.

Uit de verklaring van beklaagde blijkt dat hij bewust en met kennis van zaken heeft beslist om H.M. in dergelijke omstandigheden te huisvesten en thans ontkent hij de tewerkstelling niet meer. Beklaagde was op de hoogte van de precaire positie van H.M. die geen verblijfsrecht had, dakloos was, op straat bedelde en geen financiële middelen had voor huisvesting. Tevens gaf hij aan H.M. de instructie om de tewerkstelling te verzwijgen.

Het hof is dan ook van oordeel dat de werkwijze economische uitbuiting tot doel had en de arbeid uitgevoerd werd in omstandigheden die in strijd zijn met de menselijke waardigheid.

Uit de elementen van het dossier staat tevens vast dat beklaagde misbruik gemaakt heeft van de kwetsbare toestand van H.M., die volledig afhankelijk was van beklaagde. H.M. had geen verblijfsrecht noch sociale bescherming en bevond zich in een dusdanige penibele financiële situatie dat hij eigenlijk geen andere echte en aanvaardbare keuze had dan zich te laten misbruiken.

4.2.2.4 Beoordeling van de straf

De in hoofde van beklaagde bewezen verklaarde en niet-betwiste feiten zijn de opeenvolgende en voortgezette uitvoering van hetzelfde misdadig opzet, zodat voor deze feiten bij toepassing van artikel 65, eerste lid Sw. slechts één straf moet worden opgelegd, de zwaarste.

De hierna opgelegde straffen vormen een juiste en afdoende bestraffing rekening houdende met:

- de menonwaardige omstandigheden waarin H.M. verbleef en werkte.
- de ernst van de feiten, die het sociaalzekerheidsstelsel ontwrichten; H.M. werd immers tewerkgesteld zonder Dimona-melding en betaling van sociale zekerheidsbijdragen.

- de aard van de feiten die concurrentievervalsing werken ten overstaan van horeca-uitbaters en ondernemers die de sociale wetgeving naleven.
- de persoon van de beklaagde. Er was totaal geen respect voor H.M. als mens. Tijdens zijn verhoor beschouwde de beklaagde zichzelf zelfs als slachtoffer: hij zou H.M. een plezier gedaan hebben door hem te laten overnachten in het handelspand en hem eten te geven. Winstbejag was daarentegen het enige dat de beklaagde gedreven heeft terwijl hijzelf elders tewerkgesteld was en genoot van het voordeel “springplank naar zelfstandige” toegekend door de RVA (zie stuk neergelegd door de beklaagde in de procedure voor de rechtbank van eerste aanleg).
- het strafrechtelijk verleden van de beklaagde dat blijkt uit het herhaaldelijk niet naleven van strafrechtelijk betoegelde misdrijven. Naast 5 veroordelingen van de politierechtbank, liep hij 5 correctionele veroordelingen (voornamelijk met betrekking tot verdovende middelen en éénmaal wapendracht) op. De beklaagde kan na het vonnis van de rechtbank van eerste aanleg Antwerpen van 17 mei 2002 niet meer van gewoon uitstel of gewone opschorting genieten.

Anderzijds houdt het hof rekening met verzachtende omstandigheden:

- de afwezigheid van strafrechtelijke voorgaanden met betrekking tot het sociaal strafrecht
- de stopzetting van zijn zelfstandige activiteit sedert de feiten.

De duur van de vervangende gevangenisstraf is aangepast aan de hoogte van de geldboete.

De aard van de feiten noopt in hoofde van de beklaagde tevens tot een ontzetting uit de rechten vervat in artikel 31, eerste lid van het Strafwetboek voor een periode van vijf jaar conform de bepalingen van artikel 433novies, § 1 van het Strafwetboek.

Er werd door de wetgever geen exploitatieverbod voorzien in artikel 433novies van het Strafwetboek.

Ambtshalve beoordelingen

De bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders moet worden opgelegd bij iedere veroordeling tot een criminele of correctionele hoofdstraf. De huidige veroordeling door het hof komt in de plaats van deze door de eerste rechter. De beklaagde dient thans verplicht te worden tot betaling van een bijdrage van 200,00 euro.

De forfaitaire vergoeding in de beheerskosten van de rechtsbedeling veroorzaakt door het misdrijf waaraan beklaagde schuldig is bevonden, is slechts eenmaal op te leggen in dezelfde zaak, namelijk bij de beslissing waarbij het aan een beklaagde ten laste gelegde feit bewezen worden verklaard. De veroordeling tot betaling van de vergoeding wordt beperkt door de relatieve werking van het hoger beroep. Het verbod voor de rechter om de toestand te verzwaren van diegene die alleen hoger beroep instelt, heeft tot gevolg dat deze ambtshalve veroordeling op het enkel hoger beroep van een beklaagde niet kan worden verhoogd. Wanneer de schuldvraag enkel ingevolge de grievenopgave van een beklaagde voor het hof aanhangig is gemaakt, belet voormeld verbod dat het hof de vergoeding verhoogt. Mitsdien blijft thans een vergoeding van 50,00 euro op te leggen.

De bijdrage voor de financiering van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand moet worden opgelegd bij iedere veroordeling van een beklaagde door een strafrecht. De huidige veroordeling door het hof komt in de plaats van deze door de eerste rechter. Beklaagde, die niet van de juridische tweedelijnsbijstand geniet en zich op het vlak van zijn bestaansmiddelen niet in een situatie bevindt waarbij hij beroep zou kunnen doen op juridische tweedelijnsbijstand of op rechtsbijstand, dien thans verplicht te worden tot betaling van een bijdrage van 20,00 euro.

4.2.3 Beoordeling ten gronde op burgerlijk gebied

H.M. vordert een schadevergoeding van 40.846,62 euro aan materiële schade voor het derven van het loon en 5.000,00 euro aan morele schade, te vermeerderen met de intresten te rekenen vanaf de dag van de feiten.

Het feit dat H.M. het bevel om het grondgebied te verlaten niet naleefde, ontnemt het foutief karakter van het handelen van beklaagde niet. Het is juist beklaagde die van deze situatie misbruik gemaakt heeft.

Deze fout staat in oorzakelijk verband met de schade die H.M. geleden heeft.

Beklaagde betwist niet langer de tewerkstelling van H.M. en de incriminatieperiode zodat de vordering met betrekking tot de materiële schade gegrond voorkomt.

Wat de morele schadevergoeding betreft, begroot het hof dit in billijkheid op 2.500,00 euro, te vermeerderen met gerechtelijke interesten vanaf heden.

5. Wettelijke bepalingen

Het hof houdt rekening met volgende wettelijke bepalingen, de artikelen:

- 11, 12, 14, 24, 31 tot 37 en 41 van de wet van 15 juni 1935,
- 162, 162bis, 185, 190, 190ter, 194, 195, 199, 200, 201, 202, 203, 203bis, 204, 210, 211, 226, 227 van het Wetboek van Strafvordering,
- 1, 2, 3, 7, 25, 31, 33, 38, 40, 44, 45, 65, 66, 79, 80, 433quinquies, 433septies, 433novies van het Strafwetboek,
- 4 tot 8 van het K.B. van 5 november 2002,
- 38 van de wet van 26 juli 1996,
- 4, §1, eerste lid, 12/1 §1, eerste lid, 1° van de wet van 30 april 1999,
- 101, 181, van het Sociaal Strafwetboek,
- 1382, 1383 BW,
- 3 en 4 van de wet van 17 april 1878,
- 1022 Ger.W;
- wet van 21 april 2007 en K.B. van 26 oktober 2007,
- 6 EVRM,
- 1 van de wet van 5 maart 1952,
- 36 van de wet van 7 februari 2003,
- 28 en 29 van de wet van 1 augustus 1985,
- 58 van het K.B. van 18 december 1986,
- 91 van het K.B. van 28 december 1950,
- 6 van het K.B. van 26 april 2017,
- 4 §3, 5 en 10 van de wet van 19 maart 2017,

6. Beslissing

Het hof,

Beslist op grond van de hoger vermelde redenen, binnen de perken van de hoger beroepen en de beroepsgrievens zoals hierna bepaald, op **tegenspraak**.

Verklaart het hoger beroep van beklaagde ontvankelijk.

Verklaart het hoger beroep van het openbaar ministerie ontvankelijk, enkel voor zover dit de beschikkingen op strafrechtelijk gebied betreft. Verklaart het, bij gebrek aan hoedanigheid, niet ontvankelijk voor het overige.

6.1 Op strafrechtelijk gebied

Opnieuw recht doende binnen de begrensde omvang van het hoger beroep zoals bepaald onder randnummer 4.2.1. van dit arrest.

Verklaart beklaagde schuldig aan de feiten van de tenlastelegging A.

Veroordeelt beklaagde voor de vermengde bewezen verklaarde en niet-betwiste feiten sub tenlasteleggingen A., B. en C. tot een hoofdgevangenisstraf van ÉÉN JAAR en een geldboete van DUIZEND euro vermeerderd met 70 opdecimen en aldus gebracht op ACHTDUIZEND euro of, bij gebrek aan betaling binnen de in artikel 40 Strafwetboek bepaalde termijn, tot een vervangende gevangenisstraf van 3 MAANDEN.

Ontzet beklaagde, conform art. 433*novies* van het strafwetboek, van de rechten bepaald in art. 31, eerste lid van het strafwetboek om gedurende een termijn van vijf jaar:

1. openbare ambten, bedieningen of betrekkingen te vervullen;
2. verkozen te worden;
3. enig ereteken te dragen of enige adellijke titel te voeren;
4. gezworene of deskundige te zijn, als instrumentair of attesterend getuige bij akten op te treden; in rechte te getuigen, anders dan om enkel inlichtingen te geven;
5. geroepen te worden tot het ambt van voogd, toezienend voogd of curator, behalve over hun eigen kinderen, of om het ambt van gerechtelijk raadsman, gerechtelijk bewindvoerder over de goederen van een vermoedelijk afwezige of voorlopig bewindvoerder uit te oefenen;
6. een wapen of munitie te vervaardigen, te wijzigen, te herstellen, over te dragen, voorhanden te hebben, te dragen, te vervoeren, in, uit, of door te voeren, of te dienen in de Krijgsmacht.

Verplicht beklaagde tot betaling van een vergoeding van 50,00 euro.

Verplicht beklaagde tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Fonds tot hulp aan slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders van 25,00 euro, vermeerderd met 70 opdecimen en aldus gebracht op 200,00 euro.

Verplicht beklaagde tot het betalen van een bijdrage voor de financiering van het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20,00 euro.

Bevestigt de beslissing van de eerste rechter m.b.t. de kosten in eerste aanleg, begroot op 29,08 euro.

Laat de kosten van het uittreksel van de akte van het hoger beroep van het openbaar ministerie ten laste van de Belgische Staat.

Veroordeelt beklaagde tot de overige kosten van de strafvordering in hoger beroep, begroot op 79,73 euro.

6.2 Op burgerrechtelijk gebied

Veroordeelt beklaagde tot het betalen aan de burgerlijke partij H.M. van:

- 40.846,62 euro materiële schade te vermeerderen met de vergoedende intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf 20 december 2018 tot heden en de gerechtelijke intresten aan de wettelijke intrestvoet vanaf heden
- 2500,00 euro morele schade meer de gerechtelijke intresten vanaf heden.

Veroordeelt beklaagde tot het betalen aan de burgerlijke partij H.M. van de rechtsplegingsvergoeding, begroot en vereffend op 3.000,00 euro procedure eerste aanleg en 3.000,00 euro procedure hoger beroep (zoals gevorderd).

Veroordeelt beklaagde tot de kosten van de burgerlijke vordering in hoger beroep, begroot op 29,34 euro.

De rechtspleging verliep uitsluitend in het Nederlands.

Dit arrest is gewezen door het **HOF VAN BEROEP, kamer C6 sociaal te ANTWERPEN**, samengesteld uit

R.V.,	Raadsheer d.d. Voorzitter,
V.A.,	Kamervoorzitter in het Arbeidshof,
V.F.,	Raadsheer,

die aan de beraadslaging hebben deelgenomen

en in de openbare terechtzitting van

NEGEN SEPTEMBER TWEEDUIZEND EN EENENTWINTIG

uitgesproken door Raadsheer d.d. Voorzitter, R.V.,

in aanwezigheid van het lid van het openbaar ministerie zoals vermeld op het

proces-verbaal van de terechtzitting,

met bijstand van Griffier V.G.C..

De heer V.F., raadsheer, bevindt zich in de onmogelijkheid om dit arrest te ondertekenen (artikel 195bis van het Wetboek van Strafvordering en artikel 785, eerste lid van het Gerechtelijk Wetboek).

